

Beslutningsforslag nr. B 136. Fremsat den 27. februar 2004 af Karen Jespersen (S), Jette Baurup Bergenholz (S), Sandy Brinck (S) og Lotte Bundsgaard (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om behandlingsgaranti for stofmisbrugere under 18 år og amtskommunens forsyningsforpligtelse

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at tage de nødvendige initiativer til at ændre lovgivningen, så

– behandlingsgarantien for stofmisbrugere også omfatter unge stofmisbrugere under 18 år og

– ansvaret for behandlingen af stofmisbrugere under 18 år bliver placeret samme sted som ansvaret for stofmisbrugere over 18 år.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne fremsætter dette forslag som en del af Socialdemokraternes samlede handlingsplan imod den negative sociale arv, »Gi' børn en chance«.

Forslagsstillerne vil sikre en mere effektiv hjælp til de unge, der har et stofmisbrugsproblem. Det er forslagsstillernes mål, at færre unge kommer til at lide under det at være stofmisbruger, og at færre unge udvikler sig til at være mere permanente stofmisbrugere som voksne. Forslagsstillerne ønsker derfor lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, ændret.

Uklar ansvarsfordeling mellem myndigheder og manglende behandlingsgaranti

Der er ikke mange unge under 18 år, der eksempelvis er stærkt afhængige heroinmisbrugere, sådan som mange ældre narkomaner er det. De unges brug af stoffer er ofte centreret omkring weekenderne, og det er ikke heroin, men – ud over alkohol – hash og amfetamin, ecstasy og kokain.

Der findes ikke statistikker, der kan belyse omfanget af unge stofmisbrugere. Det hænger bl.a. sammen med, at unge med et misbrugsproblem først og fremmest bliver betragtet som unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer. Denne sammenhæng gælder også for stofmisbrugere over 18 år. Men det har ikke forhindret, at der bliver udarbejdet statistisk materiale om denne gruppe.

Selv om de unge misbrugere ikke udviser samme misbrugsadfærd som ældre stofmisbrugere, kan de alligevel blive afhængige af stofferne, så de har behov for professionel hjælp til at komme ud af denne afhængighed. Denne hjælp er svær at få i dag, hvilket hænger sammen med, at det er uklart, hvilken myndighed der har ansvaret for behandlingen af unge under 18 år med stofmisbrug.

Amtskommunen har ansvaret for behandlingen af stofmisbrugere over 18 år, jf. § 85 i lov om social service. Men for de unge under 18 år, der har brug for særlig støtte – herunder unge med stofmisbrug – er det kommunerne, der har ansvaret for, at de får den rette

behandling og/eller støtte, jf. kapitel 8 i lov om social service.

En del af de unge med særlige problemer bliver anvist til en institution, der er drevet af amtskommunen. Amtskommunen er ansvarlig for antallet af pladser og mulighederne for ambulant behandling på institutioner for børn og unge med sociale adfærdsproblemer, herunder unge med misbrugsproblemer, jf. § 51 i lov om social service.

Men det generelle billede er, at man i disse døgntilbud ofte afviser unge med misbrugsproblemer. Årsagen er ofte, at medarbejderne ikke er fagligt klædt på til opgaven.

For at løse dette problem har nogle amtskommuner oprettet ungeteam, der kan tage sig af unge stofmisbrugere specielt med hashproblemer. Nogle kommuner er ligeledes begyndt at udvikle behandlingsorienterede tilbud til unge hashmisbrugere.

De unge stofmisbrugere befinder sig altså i dag mellem to myndigheder, hvis de ønsker behandling. Denne uklare ansvarsfordeling mellem amtskommunen og kommunen gør indsatsen mindre effektiv, end den kunne være.

Allerede gennemførte forbedringer af indsatsen

I forbindelse med fordelingen af pengene i den såkaldte satspulje for 2004 aftalte forligspartierne en forbedring af indsatsen for stofmisbrugere under 18 år.

Der blev opnået enighed om, at det skal være en pligt for kommunerne at udarbejde handleplaner for unge under 18 år med misbrugsproblemer. Desuden blev der afsat en pulje på 10 mio. kr. for 2004. Pengene skal bruges til at yde tilskud til initiativer, der kan udvikle og målrette tilbud til unge under 18 år med meget alvorlige misbrugsproblemer. Det drejer sig bl.a. om nye arbejdsmetoder, styrkelse af den faglige viden, relevante døgntilbud og forbedrede handleplaner.

Disse forbedringer af indsatsen over for stofmisbrugere er positive, men ikke tilstrækkelige. Socialdemokraterne ønskede en mere omfattende og forpligtende

F. t. beslutn. vedr. behandlingsgaranti for stofmisbrugere under 18 år m.v.

indsats. Det kunne vi ikke komme igennem med. Derfor fremsætter vi nu dette beslutningsforslag, der indeholder vores krav til indsatsen for stofmisbrugere under 18 år.

Ansvaret skal ligge hos amtskommunen

Forslagsstillerne mener, at ansvaret for behandling af unge stofmisbrugere under 18 år skal være placeret sammen med ansvaret for behandling af stofmisbrugere over 18 år. Dette ansvar bør ligge hos amtskommunen/delegationskommunen, hvor ansvaret for stofmisbrugere over 18 år i dag ligger, jf. § 85 i lov om social service. Det giver mulighed for at udnytte den viden på området, man har, og styrke den samlede indsats.

Forslagsstillerne mener, at der er brug for, at der kommer mere fokus på unge stofmisbrugere. Unge stofmisbrugere vil ofte have andre problemer end deres misbrug, og det skal der selvfølgelig tages højde for i en behandling. Men hvis de unge stofmisbrugere blot bliver betragtet som unge med problemer, er der risiko for, at de ikke får hjælp til at komme ud af deres afhængighed i tide.

Der er derfor brug for, at der bliver udviklet en effektiv behandling af unge stofmisbrugere under 18 år, herunder også hashmisbrugere. Det kræver en klar ansvarsplacering hos myndighederne.

Behandlingsgaranti

Forslagsstillerne mener, at unge stofmisbrugere under 18 år skal være omfattet af den behandlingsgaranti, der blev vedtaget for stofmisbrugere over 18 år i 2002, jf. vedtagelsen af lovforslag nr. L 37 i 2002. Se Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 818, 2413 og 2947, till. A side 838 og 832, till. B side 111 og till. C side 172.

§ 85 i lov om social service skal dermed udvides til at omfatte unge stofmisbrugere under 18 år. Behandlingsgarantien betyder, at stofmisbrugere har krav på et behandlingstilbud 14 dage efter, at de har tilkendegivet, at de gerne vil i behandling, jf. § 85, stk. 2, i lov om social service.

Behandlingsgarantien ser ud til at blive en succes i den forstand, at mange stofmisbrugere ønsker at gøre brug af den. Hvorvidt flere bliver stoffri, er det endnu for tidligt at sige noget om.

Med udvidelsen af § 85 til også at omfatte unge stofmisbrugere under 18 år skabes der sikkerhed for, at der er det tilstrækkelige antal behandlingspladser, så de unge stofmisbrugere kan blive behandlet, når de er motiverede. De unge har efter Socialdemokraternes mening brug for samme sikkerhed for behandling, som de ældre stofmisbrugere allerede har opnået.

Skriftlig fremsættelse

Karen Jespersen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for stofmisbrugere under 18 år og amtskommunens forsyningsforpligtelse.

(Beslutningsforslag nr. B 136).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.